

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

De SS. Fusca virgine & Maura nutrice eius martyribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

nomine Elisabeth prægnantē. Hæc igitur partui vicina, ante triduum quæ pareret, foetum in ventre moueri haud perſenſerat, vt antea. Cœpit plurimum ſubdubitare ac timere, nè interiſſet. Cum nocte, qua foetum poſtea excluſit, graui dolore premeretur, filiū pariendum deuouit, ſi maſculus foret, viro ſancto Iordanis, affirmans eum impoſſibile non eſſe ſanctū, cuius vitā & doctrinā ingentem tam crebro audierat: ſi autē foemina, diuæ Eliſabeth, quæ paulo antè inter diuos relata fuerat. Educto foetu de vtero, ab obſtrictibus requiſiuit, vtrum eſſet maſculus vel foemina: à quibus maſculū eſſe ſine vita reſponſum eſt. At illa vt exaudiuit mortuū ſe enixam, coepit maximis vocibus, ingenti cum ploratu Iordanis auxilium implorare, eſſiſſigans ſibi filium viuum reddi. Hos ploratus, has voces vſque ad noctis medietatem protrahens, plena fiducia ſæpè mulieres adhortabatur, vt tentarent an filius viucret. Quæ vt morem ei gererent, ac experimento cognoscere poſſent, in foetu nihil proſus vitæ eſſe, hÿemali tempore in balneum aquæ frigidiffimæ immerſere. Sed cum penitus immotus perſiſteret, abſque vitali ſpiritu eum eſſe omnes affirmarunt. Certæ igitur mulieres circumſtantes factæ de foetu mortuo, adnitebantur Eliſabethæ aliquid ſolatij multis verbis afferre. Quæ earum verba non exaudiens, inceſſanter flens, Iordanem inſclamabat, & vt præſto eſſet ſibi apprimè rogabat. Demum plena fiducia iubet illas ad infantem accedere, diligenterque perquirere an viucret. Et ecce ipſo dicto exaudiētēs viuere infantē, quem mortuum toties expertæ fuerant, inueniunt. Vnde mater gratias Deo agens, & beato patri Iordanis, filio Iordanis nomen in miraculi memoriam impoſuit, quod per ipſum Deus optimus maximus fecerat. Poſtquam illuxit, dato ſigno ad reddendum Deo officium pro more in eccleſia prædicatoꝝ, prudens ac proba mulier pro fratribus miſit, reiſque ſeriem narrauit, verba ſua plurium matronarum confirmandis teſtimonio.

S. Eliza-
beth hiſto-
riā habes
19. Nouēb.
Tom. 6.

Meritis vi-
ri Dei Ior-
dani inſas
mortuus vi-
te reſtituitur.

Cap. 50.

Opera per
ipſū edita

Plura deſcribenda miranda foret, per Deum perpetrata ad inuocationem nominis viri Dei Iordanis, & præcipuè in Aron, vbi eius ſanctiſſimum ac venerandū corpus quieſcit: ſed nè lectoribus tædio eſſem, permiſi in calamo illa quieſcere. Scripſit ſuper Apocalypſim commentaria: ſuper Priſcanum minorem. Item quadam grammaticalia delicata. Scripſit prætercæ libellum de Ordinis noſtri initio.

MARTYRIVM SANCTÆ VVSCÆ VIRGINIS, ET MAVRÆ NVTRICIS EIVS, EX PRIMO LIBRO hiftoriarum Rauennatum Hieronymi Rubei viri doctiſſimi.

13. Febru.

S. VVſcæ pa-
rentes.

Cū ſua nu-
trice bap-
tatur.]

Carcere &
fame affi-
gitur.

Ab Ange-
lo viſitatur

VVSCA virgo nobilis, ſub Quintiano Præſide, qui in Sicilia Agatham trucidauit, ob Chriſti religionem Rauennæ per idem tempus Idibus Februarij interfecta eſt. Hæc enim Syroo patre orta viro nobili, annos nata quindecim, audiens Chriſtianam religionē, eius amore inſinitum in modum inflammata, cum Maura nutrice id negotij communicaue- rat. Nutrix putans tantum facinus, in ſcijs parentibus, minime perpetrādum, occultè omnia matri patefacit, quæ quod diu Chriſtiana militiæ nomen dare optauiffet, non ſolum filia aſſenſit, ſed laudauit vehementer conſilium: ad Hermolaumque ſacerdotem Rauennatum, virum ſanctiſſimum, profecta, ab eo edocta ſunt quæ faciendā Chriſtiana ſententia eſſent, & ſacra vnda abluta. Hæc cum, pater reſciuiſſet, qui ex omni nobilitate Rauennati eminebat, id ſibi, multis de cauſis, dedecori & calamitoſum ducens, ſa- pius tentauit, irrito tamen labore, ab Chriſti fide auertere filiam: tandem vero in carcerem contruſam, triduo abſque cibo eſſe voluit. Quibus tamen diebus non deſtitit pater, quin per matronas nobiles, eiusque familiares adoleſcentulas, hortaretur ab Chriſtiana religione deficere. Quibus tandem cum nihil efficeretur, ipſeque met pater, omnibus blanditijs, ac ſpeciſis verbis, atque etiam lachrymis filiam demulcens immotam filiam conſpiceret, in tantam iram exarſit, vt niſi mater interceſſiſſet, & carcerem educatam filiam enſe omnino confoſſurus videretur. Iubet tamen adigi ad ſacrificandū dijs.

Sub id tempus Quintianus Rauennam ingreſſus, his acceptis, mandat ad ſe fu- ſcam, Mauramque & parētes vincetos adduci. Sed cum apparitores eam depræhen- diſſent orantem, cælitēque iuxta eam ſummo ſplendore fulgentem conſpexiſ- ſent,

SURIUS

alter
dome
RVIII
5

DE IORDANO DOMINICANO

71

sent, ad eò terrii sunt, vt nihil ausi, inanes ad Quintianum redierint. Inreca Fusca & Maura, quæ hæc acceperant, ad eundem Quintianum, seque Christianas profiterentur. Adductum Syroum patrem cum Quintianus interrogaret, cur filiam Christianam esse sit passus, ipseque id se inuito ab ea factum respondisset, adiectis testibus, qui referrent, quibus eam, ob id, poenis affecisset: Fusca & Mauram, deorum religionem falsam spernentes, verberibus affectas innumeris, iubet in teterimum carcerem contrudi. Vbi cum dies aliquot acerbè vixissent, Quintiani iussu, extra urbem, Fusca, gladio in latus infixio, cum antea cælitus emissa vox illam esset ad necem fortiter ferendam hortata, confoditur.

Flagellatur. Gladio cæcè foditur.

Maura nutrix, cadaueri, quod assidue amplexabatur, illachrymans, rogata carnificem, vt se eadē ratione gladio confoderet, illā insecuta est. Cadauera ab Christianis nauis noctū rapta, ad Sabratam prouincia Tripolitana urbem importata, pulcherrimo sepulcro condita. Multis deinde post annis, cum eam ciuitatem piratæ depredati essent. Vitalis cuius Venetus ad urbem desertam, diuino afflatus spiritu, ad nauigans, ad Torcellum Veneriarum infulam, ea inuexit: vbi nunc honorificentissimo templo ac sepulcro religione summa ab incolis venerantur. Hæ mulierum sanctissimarum neces contigerunt non antè multo, quam Dècius tot scelerum daturus poenas, vnacum filio, quem Cæsarem designauerat, trucidatur.

Item S. Maura.

Trāstatio carum.

Passionis tempus.

VITA SANCTORVM ADERITI ET ELEUCHADII ARCHIEPISCOPORVM RAUENNATVM, EX primo libro historiae Rauennatum Hieronymi Rubei viri doctissimi.

SANCTVS Apollinaris Rauennatum Apostolus, diuinitus factus certior, fore, vt breui Rauenna exularet, ac subita opprimeretur calamitate, Capiteq; oppugnaretur: nè Rauennatem Ecclesiam absque pastore relinqueret, duodecimo postquam accesserat anno, sacerdotes binos instituit, Aderitum & Calocerum: Diacones verò, Martianū virum nobilissimum, & Eleuchadium summum philosophum. Cetero igitur Apollinare, peractisque in funere sacris, cū Christiani omnes successorem electuri conuenissent, ignaris incertisque illis quem tanto viro sufficerent, omnibus fermè id reuentibus, quod se tanto muneri impares faterentur, è caelo columba descendens, Aderiti sanctissimi capiti incubuit: quapropter continuo clamare omnes Deum commostrasse quem eligerent Archiepiscopum. Itaque omnium cōsensu prouinciam Archiepiscopatus suscepit Aderitus, vir Græcus, sub id fere tempus, quo Titus, Vespasiano patre in villa circa Sabinos, ventris profluuiio, nono anno Imperij mortuo, solus Imperium administravit.

14. Februarii

S. Aderitus ordinatur sacerdos. al. * Elocadium.

Per columbā eligitur à deo Archiepiscopus Rauennas

Sancti obit

S. Eleuchadium in locū Aderiti Dei electione substituitur. Quæ sit erit sancti. taais. Obit.

Aderitus igitur, perfunctus absoluti optimique Antistitis omnibus muneribus, cum multos ad verum Dei cultum ab falsa deorum religione auocasset, moritur quinto Calendas Octobris: sepultura traditus in oppido Classense, eo loco, quo deinde non multo post diuo Probo templum est edificatum, circiter annum Domini centesimum.

Aderito mortuo cum Rauennates conuenissent de Antistite eligendo tractaturi, Deumque precarentur, vellet cum eligi, qui populo ex diuina sententia præesset, statim, vti in Aderito cōrigerat, descendens columba de caelo, capiti incubuit Eleuchadij viri Græci, summiq; philosophi, quem iam Apollinaris sacris initiārat. Hic Græcè Latineq; doctus, interpretatus est grauissimè ex diuinis libris complures: elegantissimeque conscripsit de Christi conceptu atque ortu ex virgine deque ipsius necè: quæ omnia iniuria temporum exhaustit. Petrus Damianus, qui hunc miris extollit laudibus, scribit summa fuisse pietate, atque ita virtutibus floruisse, vt in humano corpore vitam cælestem ac diuinam imitaretur. Anno duodecimo supra centesimum ab Christi ortu, sexto decimo Calendas Martias obiit. Sepultus extra muros Classis: vbi non multo post edificatum est eius nomini templum, quod Petri Damiani tempore adhuc extabat, in eoque anniuersaria sacrificia.